

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 1.

A Magyar Kurir 2-dik darabjához.

Magyar Ország.

Sombathelyről Vas Vármegyéből így ír egy érdemes Hazánkfi: — A' múlt Május 10-dik napján szerentsém lévén Pápa Nagy Méltóságú Gróf Eszterházy János Ó Excellentiájának T. N. Veszprém Vármegye fő Ispányi hivatalába lett béiktattatásán jelen lenni, tanúbizonysága vagyok annak az örömnök, mellyel az egész T. N. Vármegye ezen példás jóságú, bölts és Nagy érdemű Kormányozóját fogadta. Mind ó Excellentiájának ó ömöt ellesztő, mind T. első All-Ispány Besán István Urnak örömeiket kifejező, mind pedig fő Notárius T. Bezere di György Urnak hathatós Beszédjek ki fog nyomtatatni. Addig is pedig az utolsóbak, mint szerentsés Megyénk nevendékjének, beszédét közlöm a' M. Kurir' Érd. Olvasóival, mint következik: —

Nagy Méltóságú Gróf, Belső Titkos Tanácsos és Fő Ispány Ur, Tökintetes Státusok és Rendek!

Mindenkorszerentsés az a' Tartomány, szerentsés az a' Megye, a' mellynek az Isteni Gondviselés nagy lelkű, bölts, és tapasztalt Kormányozót rendel; de vagnak még is olyan időszakaszok, a' mikor ezen szerentse leg nagyobb áldásává válik az Isteni Gondviselésnek. Nézzük Európának, nézzük édes Hazánkknak, nézzük Megyénknek történeteit, mostani és jövendő környüállásait, valóban azt fogjuk látui, hogy ilyen időszakasz volt a' mult, ilyen a' mostani, ilyen lesz a' jövendő is. —

Azon rettenetes háborúk, mellyek egy nagy Nemzetnek véres felfordulásából

támadván, egész Európában elterjedtek, mellyekben milliómok' vére kiöntött, és a' mellyeknek végét az emberiség óhajta várja, az egész világnak köteleit elszaggatták; a' hideg Éjszaknak lakosi a' gőzölgő Tiberis partjain, az örök nyárnak lakosi a' Moskwá jégén hartzóltak, majd minden Európai Tartományok, és Nemzetek századoktól tartott helyheztetésekből kiforgattak. — Hányszor forgott a' Thronus, az egész Monarchia, és édes Hazánk veszedelmében. — Ezen Gyülekezetiünknek szent helyén is látuk az ellenséget. — Négyezer fogott fegyvert édes Hazánkban a' Nemeség, hogy Királyi székét, Hazáját, és ennek alkotmányát megórizze, életével, vagyonyjával többször áldozott, vissza adta hiv Jobbágyinak Felsőes Urunk (ánhátor nagy áldozatokkal) az óhajtott bekesseget, de a' szerentsélen háborúnak sebjei megmaradtak. —

Hlyenek voltak az elmúlt idők, a' mellyekben egy napnak története milliómok' sorsát elvégezte, a' mellyekben egy nap századok' történetit foglalta magában. —

Túl vagyunk már mi ezeken, és túl vagyunk, úgy, hogy Felsőes Koronás Felsőesjedelmünk', Felsőes Nádor Ispányunk' többszöri kinyilatkoztatásai szerent belső megelégedéssel mondhatjuk, hogy ezen veszülytel tellyes idő szakaszban Felsőes Urunk' kegyelmét, Felsőes Nádor Ispányunk' megelégedését, Polgár társaink' szerentetét és bizodalját megérdemlettük. Háladatlanok, sőt igazságtalanok volnánk, ha az egész világ előtt meg nem esmérnénk azt, hogy megáldott bennünket az Isteni Gondviselés, hogy egy olly Férfiúra bizta ezen rémitő időszakaszban Megyénk' kez

mánnyát, a' kinek Fejedelméhez való hívsége, Hazájához való szeretete, meszszerjedt tapasztalása, tántoríthatatlan igazsága, bőkezűsége, a' Tek. Karok és Rendek' nagy lelkűségével, és a' Tisztviselők' serénységével összekapcsolva vezérlett bennünket, a' leg jobb ösvényre, — a' kinek elhínytát méltán keseregtük — Gróf Zichy Ferentzre. —

Túl vagyunk ugyan egy rémítő időszakon, de a' mostani és jövődő idő komorabb fellegekbe vagyunk békborúlva, mint az elmúlt, a' leg hatalmasabb Fejedelmek fegyverben vannak. a' Nemzetek elhagyván bekésséges ekéjeket, oldókló eszközökhöz nyúlunk, egész világban elterledett a' háborúnak veszedelme, minden részeiben foly az ember vér. Felsőges Urunk ha egyenesen részt nem vesz is ezen háborúban, Birodalmát védelméről gondoskodni tartozik, nyólni fognak az uralkodás kiadásai, a' múlt szerentsetlen háborúnak sebjai bé nem nyóltak, a' jövődőnek gyászos boritékját senki fel nem fedezheti, az egész világ' sorsa bizonytalan, mint egy terhes fekete fehből áll a' mostani időpont, mélynek özönvizeitől, menyköveitől retteg az Egész. —

Mit vár szeretett Fejedelmünk, mit vár az egész Birodalom ezen komor időszakban a' Magyartól, a' kinek boldogító constitutioja illy formában egyedül egy áll Európában, mit fog tenni edes Hazánk és annak részei? Ki mutatja meg nekünk azon szerentsés útát, a' mellyen Felsőges Urunk' kegyelmét, a' Szövetséges tartományok' bizodalomát és szeretetét megérdemelttük, Hazánk' boldogító alkotványát fenn tarthatjuk, és azt a' maga egész ditsőségében késő unokáinknak általadhatjuk. —

Gondoskodott az Isteni Gondviselés, gondoskodott kegyelmes Fejedelmünk rólunk, midőn illy időszakban Megyénk' Kormányát Excellentiának által adta. Excellentiád egy olly ditső nemzetségből

származván, a' melly a' legelső egyházi és polgári tisztségekben mindekor erős oszlopa volt a' thronusnak, Hazánk'nak, és annak Alkotványának ideje első zsengejétől fogva magát a' Király' és Haza' szolgáltyára szentelte. Excellentiád' böltsesége, tapasztalása, nagy lelke, szeretett Fejedelmünk' igazsága emelte Excellentiádat ezen fényes hivatalokra, a' mellyben Exc. dat helyheztetve szemléljük. Felsőges Urunk' kegyelme és igazsága új jelűt adta által Exc. ádnak kormányoztatásunkat, és ezen Fő Ispányi hivatalt, a' mellyben Exc. ádnak lett beiktatása inepét e' mai nap szenteljük. Exc. ád bölts kormányozása alatt jövődő boldogulásunkat előre szemléljük, előre látjuk Exc. ád' Fejedelmünk'hoz való hívségében a' Thronusnak' védjét, Haza' szeretetében annak és alkotványának erős oszlopát, böltsességében és tapasztalásában jó vezérünket, nagy lelkűségében példánkat, érzékeny sziveben atyánkat, igazságában pártfogónkat és bíráinkat. Érezni fogják a' Tek. Statuok és Rendek, hogy Exc. ádnak minden törekedése a' Király', a' Haza', és ezen Megye' boldogulására trefoznak, és határt nem emérő bizodalommal fogják elősegelleni igyekezetét. Látni fogja a' Tisztviselőség Exc. ád' példájában, hogy a' törvények', felsőbb rendelések' és bölts végzések' gyors és részrehajlás nélkül való régrehajlásával lehet eszközölni a' Kőz Jót, és Exc. ád' példáját fogja serényen követni. Tapasztalni fogják a' Peresék, hogy Exc. ád, és választott bírái előtt szent az igazság' s annak kiszolgálhatása, és nyugodt elmével járát az igaz elnyomatatot az írtól székhez. Érezni fogja az adózó nép Exc. ád atyáskodó gondoskodását, pártfogását és keméllését, és fűi bizodalommal járul atyához és pártfogójához.

Méltán övend az egész Megye, méltán örvendünk miányáján, hogy illy időszakban Exc. ád' bizott kormányozásuak, öröm könnyekkel adunk hálat Felsőges Urunknak, hogy a' mostani időnek komor fellegekkel békborított setétségében Exc. ád' teite kalandunká, a' kinek vezérlését tellyes bizodalommal követhettük. De leg főbb háláddal tartozunk az Isteni Gondviselésnek, a' mellynek bölts rendelés szerint egy nagy férfúnak vesztését más hasonló nagy férfi nyereséggé pótolta. Szérentsénknek tetézésére csak azt óhajjuk az Isteni vezérléstől, hogy Exc. dat mint szeretett Fő Ispányunkat sokáig eltesse.

rül találtató szálló hegyek és a víz bal partján lévő Pratau nevű falú is az erősség kerületéhez tsatoltatnak; a régi belső vár letépettetik. Az új erősségek körül árkok tsináltatnak, s az Albis vize beléjük botáttatik. A Királyi és egyéb erdők kevés idő alatt 200,000 pallisádgerendát tartoznak adni. A munka fő igazgatója 6000-re határozta volt eleinten a sántzásók számát: hanem sok keres után valamivel kevesebbre hagyta-le. Az Unversitásnak a városban való megmaradhatását már most még kevesebbé lehet reménleni, mint eddig. Két Professorok, mint Deputatusok Dresdába küldettettek. A Törvényes, Orvosi, és Philosophiai tudományoknak Facultásaik most előre való képpen innét 4 óra távolságra Smedebergbe tétettek által. —

A' Berlii levelekben ezeket olvassuk: — „Hamburg Jun. 16-dikán. A városra vettetett 48 milliókból álló rendkívül való adónak első 6-tod részit a' múlt szombatra kellett volna letennünk: hanem összegyűjtethetése lehetetlen lévén, senki meg nem fizette. A' határozott idő azonban ma estig elhalasztatván, az alatt az adózók közzül sokak össze gyülekeztek, és egy Deputáziót küldöttek az Eckmühli Hertzeghez, eleibe terjesztvén, hogy a' kívánt summának lefizetése lehetetlenség legyen, de a' kitől olyan választ kaptak, hogy azt, akár hogy akár mint le kell tenni. Az össze gyülekezve lévő személyek valami negyvenen, a' városnak legfőbb és tekintetesebb tagjai, elfogattattak, s mint kezesek Haaburgba vitettettek, a' honét Brémába fognak tovább vitettetni. Tartunk tölle, hogy holnap még többet el fognak és elvisznek. A' ki ma estig le nem teszi a' részit, katona eksekúziót kap a' házához. Azok között, a' kikre ez az adó kiosztatott, 1500 Franknál kevesebb senkire nem vettetett, s minthogy sokak találtatnak közöttök, kiknek egész kész

tehetségek nintsen annyi, mint a' reajok vettetett adónak első 6-tod része, szükségképpen sok szomorú eksekúzióknak kell történni. E' mellett naponként 20,000 portzió eledelt sá, és 1500 személyekből álló ispotályt tart a' város, a' melly rendkívül való költségek 300,000 Frankokra számláltatnak hetenként.„

Pomeránia.

Stralsundban a' Svétziai sereg fő hadi szállásán ilyen Bülletint hirdettek ki Junius 11-dikén: —

„Minthogy ezen hónapnak 4-dikén Stéziában Plesvitzben, az Orosz részről Gróf Schwalow és Kleist Generálisok, a' Frantzia részről pedig a' Vicenszai Hertzeg között, minden hadakozó Hatalmasságokra nézve 6. héti fegyvernőgvás kötöttet 6 napi felmondással: ehez képest a' Szövetséges seregek demarcations lineaja Északi Német országban, Lubeck mellett Dassau-n kezdődvén, Mölmön, Schwartzenbecken, és Gesthacht-on *) által határozatnak meg az Albis vízéig. —

„Lubekkbé Dánus sereg ment-hé Jun. 3-dikán. Gen. Gróf Schulenburg, a' ki ezen sereget vezérli, formális modon hírüladatta Generális Tettenbornnak, hogy az Orosz birodalom és Dánia között kiűtött a' hadakozás. —

„Egy vigyázatra kiküldetett Svécus Huszar csoport Jun. 9-dikére virradó éjjel Lubekktől nem messze három hasonló szellyel járó Dánus lovas vigyázókkal össze találkozáván, ezek reá löttek a' Svécus

*) Ez a' Gesthacht nevű falú Hamburg és Lauenburg között majd középen esik. Így ezen demarcations linea által egész Mecklenburg és az Albis torka Departamentjéhez tsatoltatva lévő Frantzia Lauenburgi Hertzegségnek nagy része is, a' Szövetségesek kezében maradt.

sokra, de minden ártalom nélkül, 's azal eltávoztak.,,

Spanyol Ország.

Londonhoz Jun. 6-dikán egy posta hajó kötött-ki, a' melly tudósításokat hozott Spanyol Országból. A' Lord Wellington fő hadi szállása Máj. 22-dikén Ciudad-Rodrigóban volt, és egész hadi létejével haladék nélkül előre nyomulni szándékozott; az ellenség pedig minden készületei által azt mutatta, hogy útközetbe akar bocsátkozni. Villalpando és Valadolid között vontá volt seregeit össze a' Frantzia vezér. Ugy lászik, hogy minden iparkodással meg akarnak a' Duero vize mellett maradni a' Frantzia seregek.

Béts Jul. 6-dikán.

Méltóztatott ő Cs. K. Felsege a' Bancó Czedulák beváltó és eltörölő egyesült Udvari Deputaciónak Vice Elölülőjét, és egyszermind a' Nemes Erdélyi Statusok Deputátusát Méltóságos-Hidvégi Gróf Nemes Ádám Úr ő Excellenziáját, Nemes Háromszéki Fő Királyibírónak kegyelmesen kinevezni, és minthogy az ide való hivatalja a' tisztelt Gróf Úr ő Excellentziájának itt létét továbbra is megkívánnya, egyszermind azon nemes sikkely széknek Administrátort parantsolni.

Cseh országból ilyen tudósítást vetünk.

Prága, Jul. 3-dikán: —,

„Eppen most esik értésünkre, hogy

Jul. 3-dikán így állott Augsburghhoz képest a' Bétsi Cursus: — 100 Forint jó pénz, 153 és 3/4 Váltó Czedulában. — 100 Forint Conventiós pénz, 155 és 5/8 Váltó Czedulában.

a' Frantzia, Orosz, és Pruszsus telyes hatalmú. Követek nem soká-össze fognak Austriai közbenjárás alatt a' mi városunkba gyülekezni. Mi ezt az első lépést úgy nézzük, mint igen kedvező előre való jelét a' nem soká elkövetkezendő, 's Európának tsendességét bátorságossá tévő békességnek. Császárunk ő Felsege, mint értettük az alkudozásoknak ideje alatt a' Brandeisi Császári kastélyban fog tartózkodni. Arról, hogy a' fegyvernyúgvásnak ideje meghoszzabíttatott volna, semmit nem hallottunk.“

Gitschinből Jun. 28-dikán írták, hogy még ott volt ő Cs. K. Felsege kívánt jó egészségben. Az ezt megelőzőt vasárnapon (Jun. 27-dikén) szép nap lévén, falusi vidám mulattságot tsínáltak a' kastély megett lévő vadas kertben a' Gitschlini lakosok az ő F. ge kedviért; 50 oda való férfi és leány ifjak külömbkülömb nemzeti ruhába öltözködvén, a' mezei munkálkodásbéli főbb foglalatosságokat ábrázolták-ki külömbkülömb csoportokban. A' foglalatosságok közzé tserélgetve falusi játékokat és tántzokat elegyítettek. A' kertet a' városnak és vidéknek sok ezer lakosaik töltötték-el, a' kik kedves Monarchájóknak látásán való örvendezéseket kinyilatkoztatták. Felseges Urunk a' maga kísérvével egyetemben délután ezen kertben löhátan megjelenvén, úgy látszott, hogy megelőgedéssel szemléli ezt a' vidám sokaságot. Estve, midőn a' városba vissza érkezett ő Felsege, minden házak meg voltak világosíttatva.